

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Emerytury wg nowych zasad
– pisze Przemysław Przybylski, wicedyrektor ds. Komunikacji ZUS.
str. 2

ZUS rozpoczął budowę Platformy Usług Elektronicznych.
str. 2

Jak się starać o skierowanie do sanatorium
– mówi Jadwiga Kawwa, dyrektor Departamentu Prewencji i Rehabilitacji ZUS.
str. 3

ZUS zagra z Wielką Orkiestrą we wszystkich Oddziałach.
str. 3

Fundusz zarządzany przez ZUS wśród liderów zarządzania aktywami

FRD lepszy od OFE!

Od początku 2007 r. wyniki inwestycyjne Funduszu Rezerwy Demograficznej, zarządzanego przez ZUS, wyniosły 2,17 proc. W tym czasie wszystkie otwarte fundusze emerytalne zanotowały wyniki ujemne. Stawia to FRD na pierwszym miejscu pod względem efektywności inwestowania środków przeznaczonych na przyszłe emerytury.

Zmiana wartości jednostki w okresie od początku 2007 r. do końca trzeciego kwartału 2008 r. wyniosła 2,17 proc. Jest to jedyny dodatni wynik zarządzania aktywami przeznaczonymi na przyszłe emerytury w porównaniu z otwartymi funduszami emerytalnymi.

W samym 2007 r. stopa zwrotu z inwestycji FRD wynosiła blisko 5,5 proc. Natomiast w okresie pierwszych 3 kwartałów br. zmiana wartości jednostki Funduszu Rezerwy Demograficznej wyniosła – 3,17 proc., co także jest najlepszym wynikiem w porównaniu z OFE.

Na 30 września 2008 r. największa część środków FRD, ok. 79,4 proc., ulokowana była w obligacjach skarbowych (3,45 mld zł). 12,3 proc. portfela Funduszu, tj. ok. 0,5 mld zł, stanowiły akcje notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Pozostałą część portfela stanowiły lokaty bankowe (8,3 proc.) oraz gotówka.

Do końca września 2008 r. łączne przychody FRD (od początku istnienia) wyniosły prawie 4,4 mld zł, z czego 3,8 mld zł to kwota pochodząca z odpisu składki a blisko 0,6 mld zł to przychody z lokowania środków Funduszu.

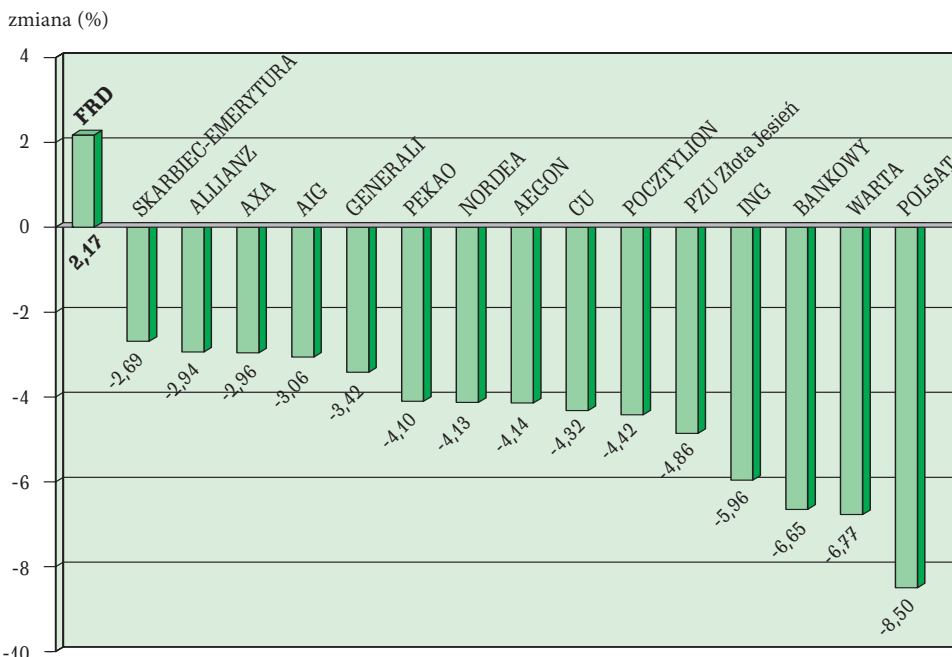
„Fakt” kłamał – teraz zapłaci

Dziennik „Fakt” ma przeprosić Zakład Ubezpieczeń Społecznych za naruszenie dóbr osobistych – orzekł Sąd Okręgowy w Warszawie. To nie wszystko. Gazeta musi zapłacić 50 tys. złotych zadośćuczynienia na konto Fundacji Spełnionych Marzeń. A to wszystko z powodu kłamstw opublikowanych w jednym z artykułów.

Zdaniem Sądu „Fakt” bezprawnie naruszył dobre imię Zakładu i ugodził w jego wiarygodność publikacją pt. „Luksusy Prezes ZUS” z 22 stycznia 2007 r., w którym opisano rzekome luksusowe wyposażenie gabinetu prezesa Zakładu i zasugerowano czytelnikom, że koszty tych „luksusów” ponieśli emeryci i renciści.

Sąd stwierdził, że informacje podane w artykule są nieprawdziwe i nakazał redakcji „Faktu” opublikować oświadczenie, w którym przyznaje się do błędów i przeprasza ZUS. Musi to uczynić w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku.

Porównanie wyników inwestycyjnych FRD i OFE za okres I 2007 r. – IX 2008 r.

Źródło: wyliczenia własne na podstawie danych zaczerpniętych ze strony Wirtualna Polska (www.wp.pl)

Nie daj się wylosować

30 stycznia 2009 r. ZUS przeprowadzi kolejne losowanie przydziału członków otwartych funduszy emerytalnych (OFE). Kto nie chce być wylosowany powinien sam, jak najszybciej, wybrać swój fundusz.

Losowanie przydziału do OFE dotyczy osób, które urodziły się po 31 grudnia 1968 r. i po raz pierwszy podejmując zatrudnienie nie zgłosiły się do żadnego funduszu. Obowiązek ten nie dotyczy studentów i uczniów do 26. roku życia, którzy podjęli pracę w ramach umowy-zlecenie, umowy o dzieło lub rozpoczęli studia doktoranckie. Każdej osobie, która nie dokonała wyboru funduszu emerytalnego w ciągu 7 dni od podjęcia zatrudnienia, ZUS przypomina o konieczności zgłoszenia się do OFE.

Na samodzielny wybór OFE zainteresowani mają czas do 10 stycznia.

Przemysław Przybylski
wicedyrektor
ds. Komunikacji
Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych

Nowa era w emeryturach

Mija właśnie dokładnie 10 lat od wprowadzenia w Polsce reformy emerytalnej. Od stycznia ZUS rozpocznie realizację jej ostatniego etapu, czyli wypłatę tzw. nowych emerytur. Czym różnią się one od tych „starych” czyli wypłacanych obecnie? Przede wszystkim sposobem obliczania wysokości świadczenia.

O ile sposób obliczania starych emerytur jest dość skomplikowany i nie sposób go wyjaśnić w kilku słowach (najbardziej ogólnie mówiąc polega na porównywaniu zarobków wnioskodawcy do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce), o tyle obliczanie wysokości nowej emerytury jest dużo prostsze i nie powinno nikomu sprawić większych trudności.

Podstawą obliczania nowej emerytury będzie zwaloryzowana kwota składek emerytalnych łącznie ze zwaloryzowaną kwotą kapitału początkowego („zwaloryzowana” czyli powiększona o ogłaszany corocznie wskaźnik zbliżony do poziomu inflacji). Taka pula pieniędzy (kapitał), którą każdy z nas gromadzi na swoim indywidualnym koncie emerytalnym, dzielona będzie przez wskaźnik tzw. średniego dalszego trwania życia, czyli mówiąc wprost – przez liczbę miesięcy, które statystycznie pozostaną jeszcze do przeżycia osobie, która składa wniosek o emeryturę. Osiągnięcie i przekroczenie tej liczby miesięcy nie będzie miało żadnego wpływu na wysokość i zasady waloryzacji pobieranego później świadczenia – to tylko wskaźnik statystyczny.

Tak wyliczone nowe emerytury dostaną panie, które należą do II filaru (czyli do któregoś z otwartych funduszy emerytalnych) i w 2009 r. ukończą 60 lat. Początkowo dostaną one tzw. emerytury okresowe, czyli coś w rodzaju świadczenia przejściowego, które umożliwi im dalsze zbieranie środków na koncie w OFE. Dopiero po ukończeniu 65 lat otrzymają właściwą emeryturę, której wysokość zależeć będzie od sumy zgromadzonego kapitału. Osoby, które nie należą do OFE otrzymają tzw. emerytury mieszane, których wysokość obliczana będzie częściowo po staremu, a częściowo po nowemu.

W każdym następnym roku do nowego systemu włączane będą kolejne roczniki Polaków, aż za kilkadziesiąt lat ostatecznie obejmie on nas wszystkich. Ten nowy system – nazywany systemem kapitałowym – oddaje odpowiedzialność za wysokość emerytury każdemu z nas w nasze własne ręce. Tutaj wysokość świadczenia zależy wyłącznie od naszych własnych zarobków i ilości zgromadzonych oszczędności. Warto więc oszczędzać i to już za młodu, bo tylko ci przeczorni na starość dostaną więcej. Nowa era puka do drzwi. Pora świadomie je otworzyć.

Rewolucja w obsłudze klientów ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął budowę Platformy Usług Elektronicznych, która ułatwi klientom ZUS korzystanie z jego usług. W skład platformy wchodzić będzie nowy portal internetowy oraz Centrum Informacji Telefonicznej, a także zintegrowany system zarządzania czasem oczekiwania klientów w placówkach ZUS. Przedsięwzięcie zaplanowano na trzy lata.

Projekt przewiduje stworzenie nowego portalu informacyjnego dla klientów i przedsiębiorców oraz infrastrukturę ułatwiającą dostęp do usług. Ubezpieczeni i płatnicy składek wyposażeni w kwalifikowany podpis elektroniczny będą mogli pobrać z portalu wnioski oraz wypełnić je i przesłać do ZUS w formie elektronicznej. Użytkownicy będą mogli tworzyć własne profile dostępne po zalogowaniu. Za pośrednictwem portalu możliwe będzie także sporządzanie i weryfikowanie dokumentów ubezpieczeniowych. Portal dostępny będzie w sieci telefonii komórkowej poprzez serwisy SMS/MMS i WAP.

— W 2011 r. płatnicy będą mogli przez internet sprawdzić m.in. czy wszystkie składki za pracowników zostały zapłacone terminowo. Także ubezpieczeni będą mogli się upewnić, że ich pracodawcy na bieżąco regulowali płatności składek – powiedział Piotr Starzyk, członek Zarządu ZUS ds. Informatyki.

Powstanie też Centrum Informacji Telefonicznej, dzięki któremu klienci ZUS będą mogli uzyskać informacje na interesujące ich tematy, a także telefonicznie złożyć wniosek, bez konieczności kierowania go na piśmie. Dostęp do danych przez niepowołane osoby zostanie zabezpieczony m.in. przez stosowanie e-podpisu oraz tworzenie indywidualnych profili użytkowników.

— Chcemy stworzyć taki system dostępu, aby nikt nie mógł się podszyc pod inną osobę. Z tego też powodu będziemy zachęcać ubezpieczonych i płatników składek do korzystania z bezpiecznego e-podpisu. Jednocześnie pozostałe osoby, które nie będą mieć takiego podpisu, będą musiały krok po kroku odpowiadać na pytania systemu, aby potwierdzić swoją tożsamość – dodaje Piotr Starzyk.

W ramach Platformy Usług Elektronicznych powstanie także zintegrowany system zarządzania czasem oczekiwania klientów w placówkach ZUS, w ramach którego zakupione zostaną systemy kolejowania, a już zainstalowane urządzenia zostaną przystosowane do współpracy z całą platformą. Będzie można np. zamówić spotkanie z pracownikiem Zakładu na konkretną godzinę i monitorować czas oczekiwania. Koszt przedsięwzięcia zaplanowanego na 3 lata wyniesie 30 mln euro i w 85 proc. zostanie pokryty ze środków unijnych.

Kalendarium ZUS

Grudzień 2008

02.12.2008 r.	Szkolenie: Organizacja i metodyka szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
05.12.2008 r.	Termin opłacania składek za listopad 2008 r. – jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze
05.12.2008 r. – 06.12.2008 r.	Szkolenie okresowe BHP dla pracodawców w Tarnowie. Organizator: Oddział ZUS w Krakowie
05.12.2008 r. – 06.12.2008 r.	Bezpłatne szkolenie z zakresu BHP. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
09.12.2008 r.	Bezpłatne szkolenie wprowadzające dla użytkowników rozpoczynających pracę z programem Płatnik. Organizator: Oddział ZUS w Rybniku
09.12.2008 r.	Szkolenie: Nowe unijne obowiązki dotyczące produkowanych, importowanych i używanych chemikaliów REACH. Ograniczenie zagrożeń wypadkowych poprzez działania organizacyjne i techniczne. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
10.12.2008 r.	Termin opłacania składek za listopad 2008 r. – osoby opłacające składkę wyłącznie za siebie
11.12.2008 r.	Bezpłatne szkolenie z zakresu obsługi i zmian w wersji programu Płatnik 7.03.001. oraz zasad elektronicznego przekazywania dokumentacji przy użyciu certyfikatu kwalifikowanego. Organizator: Oddział ZUS w Rybniku
12.12.2008 r. – 13.12.2008 r.	Szkolenie okresowe BHP dla pracodawców w Krakowie. Organizator: Oddział ZUS w Krakowie
12.12.2008 r. – 13.12.2008 r.	Bezpłatne szkolenie z zakresu BHP. Organizator: I Oddział ZUS w Warszawie
15.12.2008 r.	Termin opłacania składek za listopad 2008 r. – pozostali płatnicy

Możesz pojechać z ZUS do sanatorium

Każda osoba ubezpieczona, zagrożona długotrwałą chorobą, może bezpłatnie skorzystać z programu rehabilitacji leczniczej prowadzonej przez ZUS. Jak się starać o skierowanie – tłumaczy Jadwiga Kawwa, dyrektor Departamentu Prewencji i Rehabilitacji ZUS.

Dla kogo przeznaczony jest ten program rehabilitacji leczniczej?

Program skierowany jest do tych wszystkich, którzy z powodu choroby są zagrożeni długotrwałą niezdolnością do pracy, ale równocześnie rokują odzyskanie tej zdolności po przeprowadzeniu rehabilitacji. Obejmuje on ubezpieczonych zagrożonych całkowitą lub częściową niezdolnością do pracy, a także osoby uprawnione do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego po ustaniu tytułu do ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego oraz osoby pobierające rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy.

Czy wszystkie typy schorzeń kwalifikują się do rehabilitacji prowadzonej przez ZUS?

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ZUS dotyczy schorzeń, które stanowią najczęstszą przyczynę powstawania niezdolności do pracy. Są to schorzenia narządu ruchu oraz układu krążenia. Rehabilitacja w tych przypadkach odbywa się w trybie stacjonarnym lub ambulatoryjnym. Osoby cierpiące na schorzenia psychosomatyczne i układu oddechowego również podlegają programowi rehabilitacji leczniczej (w trybie stacjonarnym).

Kto kieruje osoby zainteresowane na rehabilitację – lekarz orzecznik ZUS czy lekarz prowadzący?

Lekarz prowadzący leczenie może wystawić osobie, która ma medyczne wskazania do przeprowadzenia rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej, wniosek o przeprowadzenie rehabilitacji. Powyższy wniosek stanowi podstawę do wydania przez lekarza orzecznika ZUS orzeczenia o potrzebie rehabilitacji.

Ponadto lekarz orzecznik ZUS może orzec o potrzebie rehabilitacji leczniczej, orzekając w sprawie niezdolności do pracy do celów rentowych, a także wykonując kontrolę prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich, a także orzekając o przedłużeniu okresu pobierania zasiłku chorobowego albo o okolicznościach uzasadniających przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego.

Czy wymagany jest specjalny wniosek?

Wniosek o przeprowadzenie rehabilitacji leczniczej wystawiony przez lekarza prowadzącego leczenie może być sporządzony na dowolnym formularzu i powinien zawierać: imię i nazwisko chorego, PESEL, adres zamieszkania i numer telefonu, rozpoznanie medyczne w języku polskim oraz opinię, czy istnieje pozytywne rokowanie odzyskania zdolności do pracy po przeprowadzeniu rehabilitacji. Przykładowy wzór wniosku można uzyskać na stronie internetowej ZUS pod adresem: www.zus.pl/prewencja.

Ile trwa turnus rehabilitacyjny?

Rehabilitacja lecznicza w ośrodku rehabilitacyjnym powinna trwać 24 dni. Czas trwania rehabilitacji może być przedłużony lub skrócony przez ordynatora ośrodka rehabilitacyjnego, po uprzednim uzyskaniu zgody Zakładu. Może to nastąpić w przypadku: pozytywnego rokowania co do odzyskania zdolności do pracy w przedłużonym czasie trwania rehabilitacji, wcześniejszego przywrócenia zdolności do pracy oraz zaistnienia innych przyczyn leżących po stronie osoby skierowanej przez ZUS.

Czy osoba skierowana na rehabilitację płaci za świadczone jej usługi (co jej przysługuje bezpłatnie)?

Osoba skierowana przez ZUS nie ponosi żadnych kosztów rehabilitacji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponosi całkowity koszt rehabilitacji leczniczej, w szczególności koszty zakwaterowania, wyżywienia oraz przejazdu z miejsca zamieszkania do ośrodka rehabilitacyjnego i z powrotem.

A co z dojazdem do ośrodka rehabilitacyjnego?

ZUS zwraca poniesione koszty przejazdu najtańszym środkiem komunikacji publicznej z miejsca zamieszkania do ośrodka rehabilitacyjnego i z powrotem. Przy zwrocie kosztów podróży uwzględnia się ulgi na przejazd danym środkiem transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga ta przysługuje.

Rozmawiała: Aleksandra Bełkowska

Uśmiech na Nowy Rok

ZUS to poważna instytucja. Ale „poważna” wcale nie musi oznaczać, że ponura. Pracownicy Zakładu potrafią się uśmiechać i chętnie to robią. A z okazji Świąt i Nowego Roku uśmiechają się także do Państwa. A „ZUS dla Ciebie” wszystkim swoim Szanownym Czytelnikom życzy dużo radości!

Pan Grzegorz z Oddziału ZUS w Rzeszowie

Pani Beata z Oddziału ZUS w Lublinie

Pani Ela z Oddziału ZUS w Zielonej Górze

Od lewej: pani Sylwia, pan Mariusz i pani Krysia z II O/ZUS w Poznaniu

ZUS zagra z Wielką Orkiestrą

11 stycznia 2009 r. po raz pierwszy wszystkie oddziały Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyłączą się do zbiórki pieniędzy na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. Skarbonki z czerwonym serduszkami ustawione będą w naszych salach obsługi – liczymy również na Państwa datki. Tym razem zebrane pieniądze przeznaczone będą na wczesne wykrywanie chorób nowotworowych u dzieci.

W styczniu 2008 r. w XVI Finale WOSP brały udział oddziały ZUS w Warszawie i Szczecinie. Wówczas udało nam się zebrać prawie 7 tys. złotych.

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

ZUS radzi

Eksperci z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są do Państwa dyspozycji. W tej rubryce odpowiadamy na najczęściej zadawane przez Państwa pytania.

Proszę o informacje o przeliczeniu mojej renty rodzinnej po mężu. Mąż był na emeryturze wcześniejszej. Ukończył 65 lat i miał przepracowane 30 miesięcy. Jego świadczenie po tym przeliczeniu byłoby większe, ale śmierć nie dała mu tej szansy. Może istnieje jednak możliwość przeliczenia renty rodzinnej?

Jeżeli zainteresowany zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) po nabyciu uprawnień do wcześniejszej emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym – wówczas część socjalną nowej emerytury, tj. 24 proc. kwoty bazowej, oblicza się od aktualnej kwoty bazowej czyli od obowiązującej w dacie przyznawania nowej emerytury. Natomiast część należną za okresy składowe i nieskładowe oblicza się od odpowiednio zwaloryzowanej podstawy wymiaru poprzednio przyznanego świadczenia. Regulacja ta nie dotyczy jednak rent rodzinnych.

Czy podejmując pracę zarobkową za granicą (Grecja) muszą się liczyć z zawieszeniem świadczenia emerytalnego

go po przekroczeniu stosownych limitów. Otrzymałem emeryturę po ukończeniu 60 roku życia z tytułu przepracowania 15 lat w szczególnych warunkach.

Jeśli jest się tzw. wcześniejszym emerytem, osiągnięcie dodatkowych przychodów pociąga za sobą skutki dla wysokości świadczenia. Jakże, zależy od tego, ile się zarabia. W zależności od tego, jak wysoka jest to kwota, emerytura będzie wypłacana w pełnej wysokości, zmniejszona lub zawieszona. Przy czym nie ma znaczenia wysokość pobieranej emerytury. Mówi o tym art. 104 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Bez żadnych konsekwencji można dorobić miesięcznie maksymalnie 70 proc. przeciętnego wynagrodzenia. ZUS zawiesi wypłatę świadczenia, jeśli zarobki przekroczą 130 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Emerytura będzie zmniejszona, jeśli dodatkowe przychody przekroczą 70 proc., nie będą jednak wyższe od 130 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

W przypadku emeryta osiągającego przychód za granicą w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego – przy rozliczaniu emerytury przyjmuje się przychód w wysokości faktycznie osiągniętej, udokumento-

wanej zaświadczeniem pracodawcy. Przy ustalaniu równowartości w złotych polskich (PLN) przychodu uzyskanego w państwie członkowskim UE/EOG, zastosowanie ma kurs przeliczenia walut ogłaszany przez Komisję Administracyjną, obowiązujący w kwartale obejmującym miesiąc, który podlega rozliczeniu.

Od kilku dni jestem na zwolnieniu lekarskim. Do kiedy powinienem złożyć je do ZUS by otrzymać zasiłek chorobowy? Nadmieniam, że prowadzę własną działalność i opłacam wszystkie składki, w tym na ubezpieczenie chorobowe.

Aby otrzymać zasiłek chorobowy w pełnej wysokości powinna Pani dostarczyć do ZUS zaświadczenie lekarskie w ciągu 7 dni od daty jego otrzymania, przy czym okres ten jest liczony od następnego dnia po otrzymaniu zaświadczenia. W przypadku przekroczenia tego terminu zasiłek chorobowy zostanie obniżony o 25 proc. za okres od ósmego dnia orzeczonej niezdolności do pracy do dnia dostarczenia zaświadczenia. Obniżenia nie stosuje się tylko wówczas, gdy dostarczenie zaświadczenia po terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego.

DANE PODSTAWOWE

Minimalne wynagrodzenie za pracę: — w 2008 r.	1126,00 zł
Przeciętne wynagrodzenie: — w III kwartale 2007 r.	2703,41 zł
— w IV kwartale 2007 r.	2899,83 zł
— w I kwartale 2008 r.	2983,98 zł
— w II kwartale 2008 r.	2951,36 zł
— w III kwartale 2008 r.	2968,55 zł

SKŁADKI

Minimalna wysokość składek za listopad 2008 r. (ub. emerytalne, rentowe i chorobowe):	
1. przy 30 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia:	94,49 zł
2. przy 60 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia:	495,30 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (dla 1 i 2) — co najmniej	212,78 zł
Składka na Fundusz Pracy (dla 2) – co najmniej	43,39 zł
Składka na ubezpieczenie wypadkowe (dla 1 i 2)	od 0,67%
	do 3,60% p.w.

ZASIŁKI

Zasiłek pogrzebowy	
od 1 grudnia 2007 r. do 29 lutego 2008 r.	5406,82 zł
od 1 marca do 31 maja 2008 r.	5799,66 zł
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2008 r.	5967,96 zł
od 1 września do 30 listopada 2008 r.	5902,72 zł
od 1 grudnia 2008 r. do 28 lutego 2009 r.	5937,10 zł

EMERYTURY I RENTY

Minimalne:	
— emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	636,29 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	489,44 zł
— renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	763,55 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową	587,33 zł

EMERYTURY I RENTY

Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	163,15 zł
— dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	244,73 zł
— dodatek dla sieroty zupełnej	306,65 zł
— dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	163,15 zł
— dodatek kompensacyjny	24,47 zł
— świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 8,18 zł do 163,15 zł
— świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 8,18 zł do 163,15 zł

Renta socjalna	534,48 zł
Świadczenie przedemerytalne (przyznawane obecnie)	757,79 zł

Kwota bazowa (przeciętne wynagrodzenie pomniejszone o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne)	2275,37 zł
---	-------------------

ZUS dla Ciebie – magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Wydawca: Centrala ZUS w Warszawie. Redakcja: Wydział Komunikacji Społecznej.
Skład i druk: Poligrafia ZUS w Warszawie. Zamówienie nr 2982/08.
Kontakt: zsdlaciebie@z.us.pl